

nende Udtryk, Overskridelser, hvorimod den anden Klasse Betingelser gaar ud paa ogsaa virkelig at opnaa den Forbedring af Almueskolen i Thorsshavn, som ifjor blev forlangt. Brede Medlemmer ville huske, at der paa Finantsloven ifjor var opført Forslag til et Laan af 15,000 Kr. til Almueskolen i Thorsshavn. Dette stod i Forbindelse med et Forslag til en Omordning af selve Almueskolen og en Tilveiebringelse af bedre Lokaler for den. Udvalget modsatte sig imidlertid dengang Forslaget, og under Debatten fremsatte Ordføreren ved 2den Behandling de Indvendinger, der havde bevæget Udvalget til at modsætte sig Forslaget, og de Ordføreren, man nærede med Hensyn til en Omordning af Almueskolens Forhold, eller rettere sagt, med Hensyn til en Forbedring af Almueskolens Forhold i Thorsshavn. Det, der nu fra Finantsudvalgets Side er foreslaaet som Betingelse for at yde Bidrag til Thorsshavns Realskole, er, at man opnaar, at Thorsshavn samtibid gennemfører en saadan Plan til Forbedring af Almueskolen, dels i Henhold til den tidligere Plan, og dels særlig i Henhold til de Ordføreren, der bleve fremsatte ifjor om en Forbedring af den ved 2den Behandling. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa disse Forbringinger, thi de findes meget udførlig opførte i Betænkningen. Det er Ordføreren fra Finantsudvalgets Side, der staa som Betingelse for, at Bevillingen overhovedet gives, og Afstemningen vil altsaa, naar den foregaar over Bevillingen, kun kunne foregaa under Forudsætning af, at Ministeren gaar ind paa disse Betingelser. Med Hensyn til Forbringingen om, at der fra Kommunens Side skal staffles et hensigtsmæssigt Lokale til en saadan Skole tilveie, vil jeg dog med det Samme gjøre opmærksom paa, for de ærede Medlemmers Skyld, der maatte ikke erindre Forhandlingerne ifjor ganske nøie, at denne Forbringelse er saa streng, idet det, efter hvad jeg har hørt og hvad man dengang bemærkede, vil være temmelig let at tilveiebringe disse Lokaler. Der findes en Haandgjernings-skole, en ret god og solid Bygning, som ogsaa maatte kunne udvides, og hvor der paa en billig Maade maatte kunne indrettes Bolig. I Forhandlingerne for ifjor ville ærede Medlemmer Sp. 1960—61 finde, at med Hensyn til Skolestuer grundede Modstanden sig væsentlig paa det finansielle Hensyn og paa manglende Oplysninger. Jeg skal erkende, at fra Ministerens Side er der i Mellemtiden gjort, hvad der kunde forlanges, for at fjerne Vanskelighederne, idet han har konfereret med Autoriteterne paa Færøerne, navnlig Amtsskoleinspektoren, og søgt at tilveiebringe saa billige Lokaler som muligt, og jeg kan heller ikke sige Andet, end at det Forslag, der er fremkommet fra Regjeringens Side, og som gaar ud paa idetmindste for de Skolestuers Vedkommende, der staa i Forbindelse med Lærerboligen, nogenlunde at opnaa det Samme som ifjor og

egentlig kun medføre Besparelse med Hensyn til de Skolestuer, der ikke staa i Forbindelse med Lærerboligen, begrundet paa, at man ikke anser det for rigtigt at indskrænke Lærerboligen mere end foreslaaet, — at mod dette Forslag kan der ikke ret indvendes Noget fra det finansielle Standpunkt, naar man overhovedet vil gaa med til Opførelsen af disse Skolestuer. I 1878—79 blev der reist en ikke ubetydelig Modstand imod den hele Forandring. Brede Medlemmer ville erindre, at dengang havde man en anden Grund dertil end den rent finansielle. Hvad der dengang bevægede Udvalget og Thinget til at gaa imod et saadant Forslag, var navnlig Frygten for eller Uvillien imod at medvirke til en Gjennemførelse af Stats-skole-systemet paa Færøerne. Man havde paa Færøerne tidligere væsentlig overladt Undervisningen til Familierne, til de Private. Det er Noget, som er gaaet i en Række Aar, men som der naturligvis ligesaagodt der som andre Steder efterhaanden begynder at reise sig en Bevægelse imod, vistnok for en meget væsentlig Del, fordi Familierne efterhaanden sløves og slappes i deres Lyst og maatte ogsaa i deres Egne til at meddele Undervisning. Det gaar paa Færøerne som andre Steder, at efterhaanden kommer Staten til at tage mere Del deri end tidligere, Noget, jeg forsvorigt for mit Vedkommende beklager og anser for mindre heldigt; men hvad der ligger i den naturlige Udvikling, kan man jo ikke hindre. Det var heller ikke dengang Udvalgets eller Thingets Mening at ville hindre dette; Meningen var kun, at man ikke vilde være alt for hurtig til at medvirke i denne Retning, men hellere vilde sætte en Stopper for en altfor raff Overgang til Statsundervisning, der i mange Henseender i og for sig ikke er heldig, heller ikke med Hensyn til Undervisningens Resultat. Derfor modsatte man sig Forslaget i 1878—79 og tilbids ogsaa i 1879—80, undtagen for en ringere Sums Vedkommende, men Motiveringen paaberaabte sig dog da mindre Hensyn til Undervisningen end det finansielle Hensyn. Jaar er Forslaget atter kommet frem, og det er ikke negtet af Udvalget, at der kan være Krang til at forbedre Skolebygningerne der og maatte til at faae Hjælp dertil af det Offentlige, og at det ikke lader sig gjøre i Længden at modsætte sig Ordføreren hos Befolkningen der om at faae bedre offentlige Skolelokaler og i det Hele et større Antal offentlige Skolelokaler paa Færøerne. Tidligere har man været imod at gaa for hurtigt frem, man har ikke villet fremme en saadan Bevægelse og derved tilbids svække Lysten til den private Undervisning; men det kan man ikke siges at gjøre, naar man i et Par Aar har søgt at holde igjen og derefter gaar ind paa dette ikke store Forlangende af omkring 16,000 Kr. Det er det, der har bevæget Udvalget til at mene, at det nu kan tilraade Thinget at gaa ind paa at give denne mindre Bevilling, som naturligvis